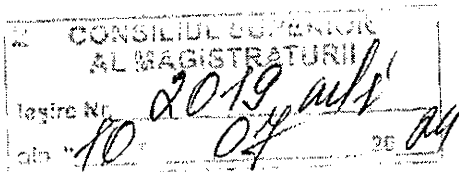

CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII

Republica Moldova, MD-2009, mun. Chișinău, str. M. Eminescu 5
email: secretariat@csm.md, Tel.: /+373 22/ 990 990
www.csm.md

AVIZ

asupra proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea
proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(privind procedura luării în custodie publică a străinilor)
(număr unic 534/MAI/2024)

02 iulie 2024

mun. Chișinău

În adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit demersul Cancelariei de Stat privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de luare în custodie publică a străinilor) (număr unic 534/MAI/2024)

Se atestă că, proiectul hotărârii Guvernului remis spre avizare a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne și consultat cu instituțiile publice interesate.

Totodată, potrivit Notei informative anexate, proiectul de lege a fost elaborat în vederea realizării acțiunii 1.1.4 Modificarea cadrului normativ privind custodia publică a Planului de acțiuni privind implementarea Programului privind gestionarea fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor pentru 2022-2025.

Scopul acestui proiect constă în crearea unui cadru normativ coerent prin excluderea lacunelor legislative și neconcordanțelor dintre normele Legii privind regimul străinilor și alte prevederi legale ce reglementează procedura de luare în custodie publică a străinilor.

Totodată, se atestă că, în procesul de elaborare a proiectului de lege au fost luate în considerație recomandările Ministerului Justiției și ale mediului academic, în vederea uniformizării cadrului normativ cu privire la luarea și prelungirea custodiei publice, competența instanțelor judecătorești, termenele de examinare a cererii privind luarea în custodie publică, garantarea drepturilor străinului care urmează a fi supus măsurii de luare în custodie, căile de atac, etc

Consiliul Superior al Magistraturii consideră că, modificările propuse sunt oportune și necesare, în condițiile în care va fi simplificată procedura de luare și prelungirea custodiei publice cu respectarea tuturor garanțiilor în vedere respectării drepturilor fundamentale ale omului.

În contextul examinării proiectului, precum și a Notei informative întocmite pe marginea acestuia, Vă informăm că, avizăm pozitiv și susținem fără propuneri și careva obiecții proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura de luare în custodie publică a străinilor), având în vedere că acesta reprezintă un document de politici publice complet, rațional și peremptoriu.

Avizul se remite Cancelariei de Stat și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președinte interimar al
Consiliului Superior al Magistraturii

Aliona MIRON

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

09 iulie 2024 nr.4-1d/24- 306

Ministerul Afacerilor Interne

Copie: Cancelaria de Stat
(la nr.18-69-6959)

Procuratura Generală a examinat *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie publică a străinilor) (număr unic 534/MAI/2024)* expediat spre avizare.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, înaintarea proiectului vizat este determinată de necesitatea remedierii unor carențe legislative ce vizează procedura de luare/menținere în custodie publică a străinilor, prin excluderea inadvertențelor legislative la capitolul dat.

În context, apreciind conținutul proiectului de lege prin prisma principiilor activității de legiferare prevăzute în art.3 din *Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative*, în limita competențelor instituționale, expunem obiecțiile și propunerile indicate *infra*:

I. Cu referire la proiectul de *Lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie a străinilor)*

1.1. *Art. I. - Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.*

1.1.1. La pct.1 considerăm necesar de remarcat că, conform prevederilor art.63¹ alin.(1) "*în cazul în care îndepărtarea imediată a străinului nu este posibilă și sunt întrunite condițiile privind luarea în custodie publică, autoritatea competentă pentru străini dispune cazarea preventivă a acestuia*".

În contextul prevederilor citate, cât și conform notei de argumentare, cazarea preventivă reprezintă o măsură anterioară a măsurii de luare în custodie publică, care constituie restrângerea libertății de mișcare a străinilor de până la 48 ore necesară pentru procesul de depistare, identificare, documentare a acestora în vederea luării în custodia publică.

În această ordine de idei, pornind de la faptul că, cazarea preventivă reprezintă restricționarea libertății de mișcare și prin natura sa constituie privare de libertate, considerăm judicios luarea în considerare a statuărilor Curții Europene a Drepturilor Omului, care s-a expus privind principiile referitoare la drepturile persoanelor private de libertate, persoanelor ținute în săli de așteptare sau spații similare destinate a fi

utilizate pentru scurte perioade de timp, secții de poliție și centre de detenție a imigranților¹.

Subsidiar, este de menționat că, Curtea a statuat: *"Deși statele membre sunt autorizate să plaseze în detenție potențiali imigranți, în temeiul „dreptului lor incontestabil de a controla [...] intrarea și șederea străinilor pe teritoriul lor, acest drept trebuie să fie exercitat în conformitate cu Convenția [Mahdid și Haddar împotriva Austriei, nr. 74762/01, 8 decembrie 2005; Kanagaratnam și alții împotriva Belgiei, nr. 15297/09, pct. 80, 13 decembrie 2011; Sharifi și alții împotriva Italiei și Greciei, nr. 16643/09, pct. 188, 21 octombrie 2014]."*².

În această ordine de idei, considerăm judicios de a propune completarea art.63¹ cu prevederile, care ar stipula drepturile străinului supus măsurii de cazare preventivă, în corespundere cu statuările Înaltei Curți.

1.1.2. În contextul modificărilor propuse la art.3 și art. 63¹ alin.(2) considerăm necesar de menționat prevederile art.25 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova, conform cărora reținerea unei persoane nu poate depăși 72 ore.

Astfel, în vederea excluderii unor încălcări ale prevederilor art.5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și în scopul stabilirii unor garanții constituționale suficiente și eficiente întru protejarea persoanei de privare arbitrară de libertate, opinăm pentru modificarea termenului stabilit de 48 ore al cazării preventive, stipulat la art.3 și art.63¹ alin.(2) din proiectul de lege supus avizării cu termenul *"de până la 72 ore"*.

1.1.3. Potrivit modificărilor propuse la alin.(3) art.63¹ *"autoritatea competentă pentru străini aduce la cunoștință străinului în termen de până la 3 ore, de la momentul restrângerii libertății de mișcare, motivul reținerii"*.

Cu referire la modificările menționate sunt relevante prevederile art.25 alin.(5) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință persoanei reținute numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

Subsecvent, sunt necesar de a fi luate în considerare Orientările Agenției ONU privind Refugiații (UNHCR), care menționează în mod expres că, accesul la avocat a străinului privat de libertate este o garanție suplimentară³.

Pe cale de consecință, în vederea asigurării respectării drepturilor constituționale ale persoanei supuse măsurii de cazare preventivă, propunem completarea art.63¹ alin.(3) din proiectul supus avizării cu prevederile, care ar reglementa aducerea la cunoștință a străinului motivul cazării preventive în prezența unui avocat ales sau numit din oficiu.

1.1.4. Luând în considerare argumentele invocate *supra*, propunem ca alin.(5) art.64 să fie redat în următoarea formulă:

" (5) La luarea în custodia publică străinul are dreptul:

¹ [Muršić împotriva Croației (MC), 2016, pct. 92; a se vedea, de exemplu, Georgia împotriva Rusiei (1) (MC), 2014, pct. 192-205; Khlaifia și alții împotriva Italiei (MC), 2016, pct. 163-167; Sakir împotriva Greciei, 2016, pct. 50-53]. Aceste principii se pot aplica și persoanelor deținute în spitale de psihiatrie (Solcan împotriva României, 2019, pct. 1, 24-29)

² Khlaifia și alții împotriva Italiei (MC), 2016, pct. 163-167; Sakir împotriva Greciei, 2016, pct. 50-53].

³ <https://www.unhcr.org/media/unhcr-detention-guidelines> (nr.7 pct.47 (ii))

- a) să cunoască motivele luării în custodia publică;
- b) să beneficieze de asistența unui apărător ales de el, iar dacă nu are mijloace de a plăti apărătorul, să fie asistat în mod gratuit de către un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat;
- c) la întrevederi cu apărătorul său în condiții confidențiale, fără a se limita numărul și durata lor;
- d) să înainteze cereri;
- e) să aibă acces la examinare și la asistență medicală gratuită sau pe cont propriu;
- f) la cerere să fie asigurat în mod gratuit cu un interpret în cazul în care nu posedă sau nu vorbește limba română”.

1.1.5. În vederea asigurării respectării drepturilor constituționale ale persoanei supuse măsurii de cazare preventivă, stipulate în art.25 alin.(5) din Constituția Republicii Moldova, propunem completarea art.71⁴ alin.(2) din proiectul supus avizării cu prevederile, care ar reglementa examinarea de către instanța de judecată a cererii depuse de autoritatea competentă pentru străini privind luarea în custodie publică a străinului în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

1.2. Art.III. – Legea nr.1549/2002 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat

1.2.1. La pct.7 cu referire la art.6 litera b), în vederea coroborării prevederilor proiectului supus avizării cu prevederile Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, propunem sintagma ”cetățeni străini sau apatrizii,, să fie substituită cu sintagma ”persoane care nu deține cetățenia Republicii Moldova sau care sunt apatrizi”.

Cu titlu de notă adițională, subliniem necesitatea revizuirii proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie a străinilor) sub aspectul numerotării articolelor.

Procurorul General

Ion MUNTEANU

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

08.07.2024 Nr. 08/3589

La nr. 18-69-6959 din 24.06.2024

Ministerul Afacerilor Interne

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la *aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie publică a străinilor) (număr unic 534/MAI/2024)*, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

Întru aplicarea prevederilor art. 53 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative se recomandă asigurarea consecutivității numerotării articolelor în proiectul actului normativ.

În contextul transpunerii parțiale a **Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală**, și a **Regulamentului (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție (reformare)** se propune includerea clauzei de armonizare în conformitate cu prevederile punctului 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene (în continuare Regulament), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

La Art. I, la pct. 4 la prezentul proiect, alin. (4) la art. 64 va avea următorul cuprins: „(4) Străinii luați în custodie publică, precum și cei returnați sînt supuși, în termen de 24 de ore, înregistrării dactiloscopice și sînt fotografiați. În cazul copiilor procedura înregistrării dactiloscopice și fotografierea acestora se face în prezența reprezentantului legal al copilului.”

Totodată, Ministerul recomandă reformularea normei propuse la alin. 5 din Art. 1, de modificare a alin. (1), lit. b), art. 64² la Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, pentru a evita orice interpretare eronată sau neînțelegere a textului „au dispărut motivele de fapt și de drept”.

În aceeași ordine de idei, menționăm că termenul de examinare a cererii vizat la alin. 6, Art. I din prezentul proiect, care aduce modificări la alin. (1) la art. 71⁴ din Legea nr. 200/2010, ar crea riscul nerespectării normei menționate. Prin urmare, se propune stabilirea unor termeni rezonabili pentru examinarea cererii sau substituirea textului „în aceeași zi în care a fost depusă” cu textul „în termen de cel târziu 1 zi lucrătoare de la data depunerii cererii”.

La alin. 6, Art. I, se propune completarea alin. (2) al art. 71⁴ din Legea nr. 200/2010 din proiect cu textul cu următorul cuprins: „ , iar în cazul copiilor – și a reprezentantului legal al acestuia.”.

Totodată, la norma propusă în proiect, se propune ca la art. 71⁴, alin. (4) din Legea nr. 200/2010, textul „a-și expune punctul de vedere” să se substituie cu textul „a beneficia de dreptul de apărare”.

Se recomandă uniformizarea prevederilor propuse la alin. 4 din Art. 1 la prezentul proiect, potrivit căruia procedurii de dactiloscopie sunt supuși cetățenii străini luați în custodie publică, precum și cei care **nu au executat decizia de returnare** sau care **nu au putut fi returnați**, în timp ce în norma propusă la alin. 10 din Art. III, procedurii se supun cetățenilor luați în custodie publică și cei **îndepărtați**. Or potrivit noțiunii de îndepărtat, aceasta înseamnă executare a deciziei de returnare a străinului, respectiv transportul lui fizic în afara teritoriului Republicii Moldova.

Secretară de stat

Digitally signed by Bechtoldt Felicia
Date: 2024.07.08 14:06:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Felicia BECHTOLDT

**SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 166 tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„05” iulie 2024

Nr. E/7048

La scr. Cancelariei de Stat
nr. 18-69-6959 din 24.06.2024

Ministerul Afacerilor Interne

Copie: Cancelaria de Stat

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a examinat proiectul hotărârii de Guvern „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie publică a străinilor) (număr unic 534/MAI/2024), și comunică următoarele propuneri la proiectul de lege.

La art. I pct. 6 din proiect, referitor la completarea cu art. 71⁵ alin. (1) solicităm completarea la a doua propoziții cu următoarea sintagmă „, dacă străinul se află în imposibilitate să decalarea recursul.”, această completare va impune obligația soțului/soției, unul dintre părinți sau copilul minor a străinului să motiveze cererea de recurs referitor la condițiile care au dus la depunerea cererilor de către ei, or, în caz contrar vor fi posibile situații când rudele vor depune contestații contrar voinței străinului.

Alexandru MUSTEAȚA
Director

Digitally signed by Musteața Alexandru
Date: 2024.07.08 08:09:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811801, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/2012

„04” iulie 2024

La Nr. 18-69-6959 din 24 iunie 2024

Ministerul Afacerilor Interne
secretariat@mai.gov.md

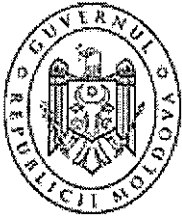
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*privind procedura luării în custodie publică a străinilor*) (număr unic 534/MAI/2024), autor – **Ministerul Afacerilor Interne** și, reieșind din competențele funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Digitally signed by Colomiicenco Angela
Date: 2024.07.04 16:19:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela COLOMIICENCO
Director adjunct

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 24/2592 din 02.07.2024

La nr. 18-69-6959 din 24.06.2024

Ministerul Afacerilor Interne

Prin prezenta, Ministerul Sănătății, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 534/MAI/2024) și vă comunică lipsa de obiecții și propuneri asupra acestuia.

Ministru

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2024.07.02 11:47:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Ex: Donici Maxim

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-6877 din 28 iunie 2024

La nr. 18-69-6959 din 24 iunie 2024

Ministerul Afacerilor Interne
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie publică a străinilor)* (număr unic 534/MAI/2024) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Digitally signed by Mițu Mihail
Date: 2024.06.28 16:31:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai MÎȚU
Secretar General